

Ioannis|| Climaci Ab-||batis Montis|| Synai,|| Scala Paradisi

Johannes <Climacus>

Coloniae, 1583

VD16 J 520

De sacra corporis & animæ quiete, Gradus XXVII.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55433](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-55433)

DE

vero abli

cenitatem

tem falso

em propo

tem inhi

bilis. Eta

virtute

ionis ga

ea quia in

or autem

mandat

et, char

copias

Eius re

ue D El

equilibri

m deum

ionem,

d cum se

uernas se

o corre

singularia

ilicudo

ranjatio

etas an

et., per

utelligen

llulatio

utem o

quali

que nif

11

8. QUIETE GRA. XXVII. 276

De sacra corporis & animæ quiete, ¹ Gradus

XXVII.

Os quidem, cum simus veluti emptitijs quidam serui, atque immundissimis vitijs obnoxij, ex hoc ipso dolos quoque & mores & imperia etiam astutias eorum, qui infelici animæ nostræ diu dominati sunt, spirituum vel tantisper nouimus. Alij vero sunt, qui per operationem sancti spiritus, & quod his iam liberati sint, artes omnes illo: um probe callent. Alij enim est, qui ex dolore infirmitatis coniicit. Et alius qui ex sanitatis gaudio, & requie moibi mæroreri conjectura comprehendit. Itaque ut imbecilles trepidamus ² admodum de tranquillissimo quietis portu in hoc opere philosophari, non ignorantes canem quendam sancti conuentus mensæ semper assisterem: panemque ex ea videlicet animam diripeire conari, quem cum ori suo apposuerit iā inde ursum discedere atque illum secretius comedere. Quo circa ne cani huiusmodi locum demus, per nostrum sermonem, utque occasionem an putemus querentibus occasionem, ne ploras esse arbitrii sumus, his qui in ardore pælij summa animi virtute & constantia constituti sunt, imperato: is nostri bellatoribus, modo de pace discribere. Id solum dicimus quod hi qui fortiter pugnant, tranquillitatis etiam & pacis coronis donandi sunt. Cæterum ne quem fortasse contulimus, si sermonem de hoc indiscutibilem relinquamus, pauca si placet veluti sub discretionis forma nunc legimus. Est quidem corporis quies morum ac sensuum cognitio ac moderatio, quies autem animæ est cogitatio sum: ³ Scientia, atq; suribus inviolabilis intentio.

Quies

Quietis amicus est fortis quidam & pertinax si-
gilque sensus, semper in cordis ianuis excubans
cogitationesque accedentes ait necans aut remo-
uens. Qui sensu cordis intimo quiescit, quod di-
ximus intelligit & recognoscit. Qui vero adhuc
infans est, hoc quia non gustauit, ignorat. Quietis
sextator prudens verbis non indigebit, verba enim
illustrantur operibus. Initium quietis est strepitu
omnes, ut qui fundum animae perturbant, am-
uere. Finis vero tumultus non metuere, sed in-
cos sine ullo eorum sensu durare. Quietis amicus
qui progrediens & non verbo progrediens est.
Mansuetus est totius charitatis domicilium.
difficile ad verba moueri & immobilis esse ad
raundiam solet. Quid autem huic cōtrarium
satis constat. Quietis est æmulus is qui incorpo-
ratiæ proprietatem in fragili corporis do-
mo (q̄ est omnino mirabile) concludere nititur.
Observat quidem murem, quæ hunc venatur bo-
stiola. Intellectualem vero dæmonem, quietis
litarij intentio. Non sit tibi vile vel rei scindere
documentum. Sin vero alias, nondum quid
ques agnouisti. Verus monachus profecto non
erit, ut monachus alteri monacho adiūctus. Mo-
nachus enim summa opus habet vigilancia, & mens
omni elatione vacua. Priori q̄ dē saepe alter op-
tulit, secundo vero cooperatur angelus. Intellectu
les virtutes spissitudine quietis sextatori simula-
stat: atque una ministrant & in eo veluti in iucu-
do diuersorio libentius inhabitant: Quid huic
cōtrarium tacebo. Dogmatum ingens est & au-
profunditas: mens autem solitarij non absque pe-
riculo insiliet in ea. Tutum non est cum ren-
neque cum passione aliqua theologiam attinge-
re. Cella solitarij conclusio corporis est, in cuius

habet domicilium sicutientiae. Is qui animæ morbo laborans quietem solitudinis arripere nititur, et similis est qui ex nauis in pelagus exiliens per tabulam ad terram peruenire querit. Quicunque aduersus carnem luctantur his suo tempore quiescit, si iam ducem nacti fuerint. Ei enim qui solus hanc persequitur angelica virtute opus est. Est autem mihi sermo de his qui reuera quietem & corpore & spiritu festantur. Solitarius negligens mandata loquetur, & per ænigmata se à quiete destituisse hominib. persuadere queret. Cum reliquerit cellam dæmones culpat, latetque seipsum miser quod dæmon effectus sit. Vidi ego quietis studiolos flagrantissimos suum in Deum desiderium inexplorabiliter per huiusmodi quietem impleuisse, & ignem igne, desideriumque desiderio genuisse. Solitarius est forma terrestris angeli, qui orationem suam carta desiderij & sollicitudinis literis desidia & torpore libeaut. Solitarius est qui reuera clamare potest: Paratus cor meum Deus. Solitarius quietus ille est, qui ait: Ego dormio, & cor meum vigilat. Claude ianuam cellule corpori & linguæ ianuæ locutioni, interioreq; animi, ne stram spiritibus immundis. Serenitas quidem ac meridianus sol nautæ patientiam arguit, necessarius vero indigentia quietis solitarij tolerantiam ostendit. Ille quidem indignans innatavndis, hic autem acedia preslus miscetur multitudini. Ne timeas sonituñ ludibria luctuq; prope formidinem nescit, neq; illa agitatur. Quorum menses veraciter orare didicit, hi Deo facie ad faciem tanquam regi ad aurem loquuntur. Hi autem quorum os orat, ei similes sunt qui regi coram omnibus senatu procidunt. Qui autem in seculo moratur, hi in medio totius multitudinis plebis regem obscurant.

erant. Si artem orandi didicisti, q̄ diximus
ignorabis. In sublimi quodā loco residēs, tēpī
obserua, si tamen id facere nosti, & tūc perspīc
quomodo, quando, qua ex parte, quot, & quā
res irrūpere ac furari botros veniant. Cum fang
ta fuerit intentio, surgēs orabit & iterū residē
vtiliter priorem operationem tolerabit. Vole
quidā hæc expertus de his subtiliter diligenter
differere, sed timuit nē quādo pieratis operam
negligentiores fāceret, verborumq; strepitū
rentes atq; alacres terneret. Qui de quiete libo
ter & diligenter & summa cū scientia differit, n
uersum sē dæmones excitat. Nemo quippe libo
horū turpitudines immisericordiasq; ac nōcē
artes ita in apertum producere potest. Qui soli
riam arripit quietē profundū mysteriū nouū
Non autē in illud prius descēdit, quam fluctuū
ventorumq; tumultus vel audierit, vel vident
vel eis etiā fortasse fuerit respersus. Cōfirmatū
tem hoc quod diximus, magnus Apostolus Iu
Ius, qui nisi in paradisum velut in quandā scē
tissimam quietē raptus fuisset, nunquam pre
Eto arcana verba audire potuisset. Quieta aurū
cipiet à Deo grandia. Idcirco & in lob, quiescē
sapiētissima dicebat: Putas ne suscipiet auris mea
ab eo ingentia. Solitarius quietus est, qui ita om
neq; absq; odio fugit, nolens intermissionē diuinū
dulcedinis pati, sicut aliis prōpte & festinans
curreret. Perge bonaq; tua celerius disperge (ve
dere enim moram temporis habet) & da pauperi
bus monachis, vt tibi per orationum suffragias
quietem solitariā concurrat, & tolle crucē tuam
eam per obedientiam baiulans, onusq; ampura
tionis tuæ voluntatis fortiter tolerans, & tum v
i sequere me ad coniunctionē beatissimæ & p
cidit.

eidissimæ quietis, & docebo te virtutum intelle-
ctualiū [Angelorum] visibilē actionē, p̄clarām̄, cū-
uersationē. Nunq̄ illi satiabūtur in secula seculo-
rum laudare conditōrē, neq; is qui cœlum quietis
fuerit ingressus vñq̄ fatigabitur creatorē collau-
dare. Non erunt de materia solit̄i, quib; est na-
tura agilis, & omni materia libera, neq; de alimē-
to. Hi enim cum ex materia per naturā sint, ma-
teriā tamen omnē ex esse ut. Nō alentur prio-
res vñlo cibo, neq; indigebūt secundi possessionē.
Nō eunt solit̄i illi de p̄e unījs vel possessioni-
bus, neq; isti de vexatione spirituū nequā. Non est
cœlestibus visibilis vñlius cr̄aturæ desideriū, neq;
in terrenis inest cōcupiscentia vñ ius aspectus, quē
sensus attingat. Nunq̄ desistent illi in charitate
proficere, nec isti quodem quotidie cum illis pro-
fectu isto contendere. non sunt illis ignoratæ pro-
fectuum diuitiæ neque istis aſſensioñis amor in-
cognitus. Non desistent, quoisque ad ipsa Sera-
phī pertingant, neq; vñquā fatigabuntur, quo-
ad angeli fiant. Beat⁹ qui sperat: ter totidē Beatus,
qui id futurus est quod sperat: Angelus, cum id
consecutus fuerit quod sperat.

De differentia quietis.

Vnt in omnibus disciplinarum statibus, quod
Seriam omnibus manifestum est, sententiarum
voluntatumque differentiæ. Neq; enim su-
per omnia perfecta ob def. c̄tum studis virtutisque
indigentiam. Sunt igitur qui per potum iñuin-
simo vero palagus, siue magis fortasse profundū
ingrediuntur, quod ad cōtinendum os atque ad
tranandas anticipations corporis imbeciliores
sunt: alij quidem proni nimis ad iacundia, cum
nō sint, ut hanc cū multitudine degentes in se-
ri supē-

Comparatio
anachoriticarum
Angelorum.

ri superare non possint: alij rursus ideo, quod tu magis proprio atque consilio, quam aliorum dictu ex nimia elatione nauigare decreuerut: alij quod in medio materiæ constituti, materia abstinere non possint: nonnulli quidem ut ex secreta solitudinis studiosiores siant, alij ut secretius abberius proculpis seipso conterentes verberentur quidam ut per hoc sibi gloriam acquirant. item alij (si tamen cum venerit filius homini in iusmodi inueniet super terram) qui ob delitio- sitim diuinæ charitatis & dulcedinis sanctæ solitariæ quieti coniuncti sunt, qui tamen horum prius fecerunt, quam omni acediat libellum di- repudij. Eius enim coniunctio, prori illi con- rata fornicatio existimatur. Secundum eam, quæ mihi data est, admodum tenuem sciétiam, vnu- chitect⁹ parum sapiens scalam ascensionis fabri- tus sum: videat autem unusquisque quonam gra- du consistat, an ut nutusuo viuat, an ut homini gloriam captet, an propter imbecillitatem linguis- siue ob iracundiæ incontinentiæ, siue ne cui re- tiosè afficiatur, dum opportunitas sit: siue vi- nas reatus à se exigat, siue ut studiosus fiat, siue diuinæ charitatis ignem suauissimum acquirat. Erunt nouissimi primi, & primi nouissimi. Sep- quippe sunt hebdomadæ præsentis seculi opera- ones, quarum aliæ acceptabiles aliae reprobæ sūt. Cœtaua vero futurū potius sæculum significat. Cu- tius obseruat solitarius monachus ferarū belu- horas, alioquin conuenientes laqueos tenderet, poterit. Si iā perfectè discessit cui repudium de- [asedia] labor iam necessarius non erit, sūt ut adhuc procatius incumbit, nescio quo pacto quod escere possim. Cur quæso nō tanta apud Tabel- litas 6 quanta apud Scythicam heremum fuit

luminaria? Qui intelligit intelligat, ego enim id dicere nequeo, imò verò nolo. Degunt in hoc profundo qui vitia imminuant. Item qui psallēdo plurimum in oratione perseverent: & qui contēplationi intentius vacent. Secūdum propositum scālae modum problema istud inquiratur. Qui capit in Domino capiat. Sunt animāe quēdam negligentes immorātes in cœnobijs, quarum desidiae cum materia facile suppetaret, in perditionem p̄fēctē percipitatae sunt. Sunt item qui negligentiam suam per alio um contubernium & societatem repulerunt. Quod non solum in negligentioribus, verum studiosis quoq̄ ac sollicitis sap̄e factum est. Eadem regulā etiam in solitudinis vtamur quiete dicentes, plurimos probabiles suscipiens reprobauit, ideo quod nutu suo malent viuere, voluptatis eos esse studiosos deprehēdens atque arguens: Alios item suscipiens ex me tu & perpetua curā iudicij ac damnationis suæ sollicitos ac feruentes fecit. Nullus qui vel furore vel elatione vel simulatione vel iniuriarum memoria perturbatur, solitariæ quietis vestigium vñquam vel videre audeat, ne forte stuporem animi inde luceretur. Qui verò his perturbationibus mundus est, ipse iam quod expedit agnoscet, imo ne ipse quidem vt reor, totum. Qui ratione solitariam arripiunt quietem signa & studia & argumenta ista sunt, mens tranquilla, nul- lisque agitata perturbationum fluctibus, castissima intentio, raptus ad Deū, præsens semper erit, ciatum memoria, mortis præparatio, infatigabilis ac insatiabilis oratio, custodia inuiolabilis nullisque prædonibus patens, fornicationis mortificatio, totius affectionis mortalis ignoratio, munificatio, mors, gastrimargiæ fastidium, Theologiæ ma-

teria, discretionis fons, promptæ lachrymæ semper atq; in potestate: loquacitatis exterminatio & si quid huiusmodi est, quo sibi contraria aquifesta solet esse multitudo. Porro eorum qui ratione hanc subcunt, ista sunt: diuinitarū impo-
incrementum iracundiæ memoria illatæ con-
meliæ, charitatis imminutio, fastus ac. superbo
assumptio. Sciens ac prudens tacebo reliqua. Quia
niā verò ad id sermo noster processit, necesse
ut de his quoque qui sub obedientia & subiectio-
ne viuunt hic loquamur: de ijs enim mihi non
maximè sermo est. Eorum qui legitimè & can-
atq; incōtaminatè ornatisimæ huic & pulchri-
mæ virtuti coniuguntur, ista esse argumenta
sanctis patribus diffinitū est, quæ suo quidē tem-
pore perficiuntur, quotidiè tamē extenduntur
adiectionē p̄fectūq; suscipiūt. P̄ imitatiū humu-
tatis incrementū, furoris imminutio: exinanitione
nim felle q̄ d aliud fieri potest, charitatis assūptio
vitiorum alienatio, odiū liberatio, quod ex re-
hēsione fit, imminutio lasciuia: ignoratio acē, con-
studij accumulatio, misericordiæ dilectio, super-
biæ peregrinatio. Virtus sane omnibus optata
paucisq; proueniens. Cū fonti aqua deest, iā non
proprie dicitur fons. Quid sequatur intelligi-
mentem habet. Adolescētula q̄ non scravuit te-
tum corpus inquinavit, anima verò quæ non le-
vavit pactū contaminavit spiritū: illam quidē
sequitur vituperatio, odiū, verbera & quod am-
bus miserabilius est seperatio atq; diuortiū: ha-
verò sequuntur, inquinationes, obliuio mor-
nis gloriæ operatio, somni insatiabilitas, con-
duritia, insensibilitas, cogitationū horreū, cap-
uitas cordis, turbationis operatio, in obedientia

3. QUIETE GRAD. XXVII. 284

cōtradictio, infidelitatis cor, nulla certa salutis fi-
dutia, securum multiloquiū, vitiosa affectio, & q
omnibus grauior est confidentia, quoq; omnibus
miserabilis est cor absq; vlla cōpunctionis gratia;
qui succedit in eos potissimū, qui non aduertunt,
indolentia spiritum, ac matér lapsuum. Solitariæ
quietis æmulos, quinque ex octo spiritibus, sub-
iectos 7 verò tres præcipue oppugnant. Solitarius
aduersus acediam pugnās sæpè iacturā facit, tem-
pus enim orationis atque cōtemplationis, aduert-
sus hanc excogitando ac luctando consumit. cum
aliquando in cella sedens desidia, torporē, cellu-
lamq; ipsam fere cogitarē deserere, aduenientes
viri quidam, vt solitariū summis attollebant lau-
dibus, ac Beatum prædicabant, citusque negligē-
tia spiritus ab inani gloria fugātus abscedit. Ad-
mitatusque sum quomodo spiritibus omnibus
tribulus iste aduerterur. Aspice horis singulis cō-
tūgīs & cōturbanalis tui motis atq; obreptio-
nes, momētaq; & cōuersatiōes quomodo & quor-
um vergāt. Qui per spiritum sanctum tranquil-
itatē acquisiuit, solus nō ignorat hanc speculatio-
nem. Principale solitariæ quietis opus est, omnia
negotia ei⁹ siue rationabilita sūt, siue irrōabilita
negligere (nā qui aperiterit prioribus in sequētia
etiam incidet) impigra oratio secundū, & tertū
operatio cordis suribus inuolabilis. Possibile non
est, vt qui literas non didicit, in libris se natura-
liter exerceat, longē est impossibilis, vt qui prius
illud adeptus nō est, duo sequētia rationabiter ar-
ripieret. Cum mediū 9 illud arripuisse inter medios
effec⁹ sum, ac si tētē me illuminabat. Et ecce rur-
bus erat in illis. Quid quidē in eo erat ante visibilē
carnē princeps docere nō poterat neq; n. permit-
tatur. Quomodo aut nunc est, vt diceret, ora-

bam. In proprijs quidem, inquit, sed nunc in
Et ego quæ nam inquam est dextra statio, atq;
autore sedes. Impossibile est hæc aure perdisce
Ego autem quo me trahebat affectus, adduc
inquam ad tempus illud. Nondum ait venit
ra, ob defectum ignis incorruptionis. Ista fuit
luto hoc nescio, siue absq; eo dicere non possum
Difficile ac durū est estiuo maxime tempore en
tere meridianum somnum. Tunc enim & solida
tasse nequaquam rei ciendum est opus manus
Noui acediæ spiritū præparare ac præire for
tationis spiritum solere, vt valide corpus resolu
atq; in sommum præcipitans, velut personam
in quinationes quiescentibus inducat. Si illis ce
nino resistas fortissimè, oppugnabunt te omnes
acriter, vt quasi nihil proficien tem à certaminis
reuocent. Nullum certius argumentum est quo
dæmones à nobis victi sint, quam si nos acerbi
oppugnent. Cum procedis congregata custodi
lent enim aperta ianua inclusæ aues auolare, an
vero nullum quietis inueniemus emolumentum
Modicus pilus perturbat oculum, & modica
demolitur quietem. Quies enim est depositio lo
suum curatumq; rationabilium abnegatio. Is
reuera quietem apprehendit, ne ipsius quiden
nis geret curam ullam. Neq; enim mentitur
ait. Qui mentem puram deo cupit sistere cur
agitatur, is ei similis est, qui pedes suos fure
vinciens celeriter incedere nititur. Rari quietes
sunt qui in sæculari philosophia ad summum
ruditi sunt. ego vero pauciores esse dico, qui
quietis sapientiam secundū deum nouerunt. Q
deum nondū nouit, quieti idonens non est. phe
maq; pericula sustinet. Quies imperito suffici
nam cum dulcedinem dei non gustauerūt in
tus

uationibus & furtis, & mœroribus, & fagati-
onibus animi tempus consumunt. Qui pulchritu-
dinem orōnis attigerit, fugiet turbas vt onager.
Quis enim nisi hic dimisit onagrum liberum ab
omni consortio hominum? Is qui passionibus ob-
sessus moratur in heremo, horū exercitationi to-
tus imcūbit. Sicut & senex sanctus Arsilaites Geor-
gius quem & charitas tua non ignorat, cum ali-
quando formaret, atq; instrueret inutilem animā
mē, & erudiret ad solitudinis quietem, me de hu-
i simmodi loquēs edocuit. Notaui, inquit, mane vt
plurimū inanis gloriæ atq; concupiscentiæ spūm
solere aduenire meridie vero acediat & iracundie
& tristitie, vespere aut̄ infelicitis ventris stercorū ty-
rannos. Melior est subditus pauper, q̄ solitarius q̄
hinc inde distrahitur. Qui secundū rōnem quītē
arripit, neq; ipsius lucra quotidie cōsiderat, is aut̄
nō rōne, & secundū q̄ cōuenit quiescit aut elatiōe
subripitur. Quies est perpetuo atq; intēissimo cul-
tu deo iugitur assistere: Iesu memoria fac vt spūi
tuo yniatur, tuncq; agnoscēs q̄ sit quietis vtilitas.
Lapsus quidem subdito voluntas est propria, qui-
etij vero solitarij orationis intermissio. Si aduentu
fratrū ad cellam tuā gaudeas, scito teipsum acc-
dīe vacare soli non deo. Exemplar orōnis tibi sit
vidua illa euangelica ab aduersario suo diutius af-
ficta, quietis vero forma, magnus ille parq; ange-
lis solitarius Arsenius. Memento qui in solitudi-
ne degis angelī huius solitarij institutum, 10 atq;
intuere quomodo ad se aduenientes (ne id quod
erat maius omitteret) insalutatos pl̄erumq; re-
miserit. Certum est dæmones persuadere his qui
irritationabiliter circuire sunt soliti, vt ad eos se-
p̄ficiatur qui studiosissime sectātur quieti-
tē, vthorum causa operarios dei vel pa:um im-

Luc.e 18.

pedire possint. Nota eos qui sunt huiusmodi osti-
tilime neque vites religiose & pie contristatae
gligentes. Fortassis ex hac salubri contristatione
circuire desinent. Causa enim ne prædictæ inten-
tionis occasione frustra, & sine causa animam con-
tristes, quæ forte præsitis ardore haurire absen-
tam venit. In omnibus vero lucerna tibi op-
eris. Vita quiescentium, imo vero monachorum
cundū cōscientiam ex intimo cordis sensu facit
qui rationabiliter currit, studia sua ac locutiones
cogitationes & incessus & motus, omnia secundum
deum facit studiosissimè, atque ex affectu con-
coram domino operatur. Quod si adhuc subspic-
tur, nondum secundum virtutem operatus, ap-
riam ait quidam in psalterio propositionem
am & consilium ob defectum hactenus discre-
nis: Egō vero per orationem aperiam voluntati
meam, atq; inde certum aliquid auditionis inde-
um accipiam: Fides est orationis penna, quam
habeat, rursus in sinum meū reuertetur. Fides
animę nihil hæsitans stat^o, adeo fixus, ut nulla
uersitate motus agitetur, fidelis est non qui de-
omnia posse arbitratur sed qui credit omnibus
potietur. Fides est insperatarum rerum indutio
atq; hoc latro ille felix ostendit. Fidem genuit
abor & rectum cor, ex quibus ille quidem nihil ha-
sitantem efficit, hoc autē eiusdē est author. Qua-
centiū mater est firma fides, nisi enim credimus
quis, quomodo quiescere poterit? Qui cōpediatur
in carcere est, torquentis deterretur metu. Qui
ro in cellula quiescit timorē peperit domini. I-
ta prior ille questionem, ut secundus aeternū in
cisi iudicium metuit. Sūmo tibi metu opus et
rissime in solitudine. Nihil n. persequi & fugere
accediam, ut timor potest. Inspectabit affidere

quando iudex adueniet in carcerem, verus autē
 operarius quando ut exire vrgeat, venturus sit.
 Alligatum est priori tristitiae pondus, sequenti ve-
 ro lachrymarum fons. Si patientiæ quæsiceris ba-
 culum, cito desistent canes impudicè agere. Patiē-
 tia est infractus animi labor, nullis vel proximis
 rationabilibus fragoribus agitatur. Patiētia est ve-
 xationis quotidie expectata diffinitio. Patientia
 est occasionum amputatio: suaque sibi cuiusq; so-
 licita vacatio. Non ira suo alimento ut patientia
 operarius indiget. Si enim illa ad sit coronam ac-
 cipiet, sin vero hæc non ad sit perniciem refert. Pa-
 tiens ante monumentum mortuus est, sepulchrū
 enim cellulam suam fecit. Patientiam spes & lu-
 tus peperit, nam qui absq; e his duobus est ace-
 dia seruus efficitur. Scire debet palestrites Christi,
 quos hostes animus persequi & quibus cominus
 congregati expediat. Luctatio quippe aliquando co-
 ronas ministrauit aliquādo vero luctæ declinatio
 improbos fecit. Sed hoc verbis edocere possibile
 non est. Neq; enim eijsdē omnes neq; eodē modo
 afficiuntur, neq; qualitas vna omniū est. Vnū spiri-
 tuum obserua vigilantius, nam ille & te infatiga-
 biliter oppugnat, in statu, in transitu, in sessione, in
 motu, in accubitu, in oratione, in somno. P' urimi
 ex his qui in sanctæ quietis cursu affident eā sem-
 per in se ipsis operationem continent, quam psal-
 mista signauit. Prouidebam dominū in aspectu
 meo semper. Neque enim omnes panes ex cœlesti
 tritico spiritualis alimenti eiusdem speciei sunt.
 Alij in eo se exercent quod dominus ait: In patiē-
 tia vestra possidebitis animas vestras. Alij in eo
 quod rursus ait: Vigilate & orate. Alij ite-
 rum in eo quod scriptum est: Præpara in exi-
 tum tuum opera tua. Alij in eo quod dicitur:

Psal. 15.

Luce 21. Humiliatus sum & saluauit me. Pleriq; id semper
Matt. 26. inspiciunt. Nō sunt condignæ passiones huius
Prou. 24. poris ad futurā gloriam, quæ in nobis reuelanda
Psal. 114. est Quidem vero illud. Ne quādo rapiat viles
Roma. 8. nimam meā, & nō sit, qui eripiat, intentilim
Psalmo. 7. cogitant. Omnes quidem isti currunt, sed vnu
cepit brauium. Ex his sine labore, non solum vi
lans, verum etiam dormiens is qui iam profectus
peratur: Vnde nonnulli in ipsis quoq; somniis
cedentes ad se dæmones ignominijs, & contum
lijs castigant impudicasque mulierculas de calo
te admonent. Ne sis in expectatione aduenientis
sollicitus, neque te ad id antea præpares, similes
enim totus ac omni nexu liber est quietis statu
Nullus qui turrim vel cellam quietis adificare
lit, id ante conatur quā sedens per orationem ob
putet an habeat proprietates perfectioni necessaria
as, ne forte postquā fundamenta iecerit, risum in
imicis faciat operarijs reliquis impedimentū. In
spice diligentius aduenientem in tesiuauitatē: ut
forte ab auaris medicis imo vero insidioribus
subdolē tibi præparata sit. Noctu quidem plu
mum orōni insiste, psalmodiæ partū: die vero in
sus pro tuis viribus te parare satage. Solet lectio in
mediocriter illuminare atq; colligere mentē, ver
ba enim sunt sancti spiritus, accedentesq; ad o
mnino dirigunt & moderantur. Sit tibi opera
lectio quę informet actionē, nam si ad sit operari
superflua iam erit lectio. Laboribus potius quam
libris salubritatis verba intelligere satage. Nolias
tequam virtute spirituali perditus sis, eos libri
legere qui menti nocere possint. Nam cum vobis
reuera tenebrosa sint, imbecillioribus tenebris
ducunt. Vnus sāpe calix, vini gustū dedit, vnu
que sermo solitarij, his qui gustare possunt, one

nem illius interiorem actionē statim patefecit: in
motū animæ oculū aduersus elationem constā
ter tene, nihil quippe aduersus spiritu Italia furtæ, hac
perniciosius inuenies. Cū processeris parcito lingue,
plurimos enim labores hæc subito spargere
& diffidere nouit. In eo te statu exerce, q̄ curiosi-
tatem nesciat. Nihil enim ita quietem inquinare
potest, vt curiositas. His qui ad te venuit necessa-
ria, atq; vilia propone, copori. sc. atque spiritui.
Et si quidem illi sapientiores sint, silentio philoso-
phiam nostram indicemus, sin autem fratres fue-
rint eiusdemque nobiscum status, moderate ianu-
am aperiamus. Præstat tamen omnes superiores
nobis existimare. Cum vellem his qui iuniores ad
huc erant corporis opus in colectis omnino in-
terdicere, continuit me, qui arenam in pallio to-
ta nocte ferebat. Sicut rationi dogmata san-
ctæ & increatæ & adorandæ trinitatis opponun-
tur, quæ de dispensatione carnis vniuersitribus
personis eiusdem laudatissimæ trinitatis lege imus,
illa enim qui ibi pluralia, in hoc sint singularia, &
quæ illic singularia, hic pluralia sunt: ita & alia so-
litudinis quieti, alia obedientiæ, alia subictioni
studia conueniunt. Quis agnouit sensum domini?
ait diuinus apostolus. Ego autem dico, quis agnouit
sensem hominis & corpore & spiritu quieti soli-
tudinis dedi tibi?

Annotationes in Gradum 27

- 1 Sacram corporis & animæ quietem anachoresin, seu
2 vitam solitariam appellat. Ad hanc plerique mo-
nachorum tunc temporis aspirabant, quidam obedien-
tia laborumque monasterij pertensi, quidam inani glo-
ria, quam hic canem appellat, inflati: præsumentes
se ad eam nunc perfectionem venisse, qua huic vita
angelice sufficiens esse posset. Ob hanc causam San-
tissim-

1. *Sā Santiſ Abbas noster vititur hac infinuatione ratiōnē
tius excusatione, cur non iusto tractatu hanc queri-
bit prosecuturus: ne forte sc. cani huic in anglorū lī-
det, monachosq; & sancta obedientia in eremū peluca.*
 2. *Scientiam cogitationum vocat artem moderandū
diq; suas cogitationes.*
 3. *Quasi diceret: Is solitarius est, qui licet de celo
progrediatur, de silentio tamen s̄o non progressus.*
 4. *Per portum pelagu & profundum nūbit aliud quā
solitariam vitam intelligit.*
 5. *Quedā exemplaria Tabenionitas quedā Tabenionis
legunt, utraq; male, cū Tabenionitas legendā sit
aut Tabenionis & monachi numero 5000, sub uno &
base, in uno cōnobio in Thebaidis Aeg. iuxta Iheronimū
montes desertū habitantes. De quorū disciplina ut
Cassianū li. 4. inst. ca. 1. & seq. Scythia vero, de qua
hoc loco mentio fit, non est ea quae iuxta Imauiū
rem est, sed quae in Aegyptio inter Meridem lacū
oppidum Memphis iacet, quæque à Ptolomeo libri
Geog. cap. 5. Scythiac regio appellatur. Erat autem
tempore Climaci Christiana & heremiti religio
pleta, ibiq; monachorum probatissimi patres &
sanctorū morabatur perfectio ut ait Cassian. Col. 1. 1.
 6. *Alij apertius interpretantur, hoc modo: Ex octo mili-
tia spiritibus quinq; impugnant principi-
ter solitarios, videlicet acedia, tristitia, ira, cen-
doxia & superbia: tres vero obedientes, (1. 4.
in monasterijs degunt) sc: gula, luxuria & auaritia
oppugnant.*
 7. *Acediam: nota nam gradus 13. fol. 144. dicit acce-
dario indiuiduā comitē esse: pro quo res
interpres perpetuam vxorem posuit.*
 8. *Ponit revelationem sibi à deo exhibitam: sed tam obli-
re ut vix intelligi possit. Fuit autem catalin Per me-
diū illud. 1. orationem raptus est inter medie-**

IDE
atione vbi
anc quoniam
i glorie id
m̄i peccata
erandis
de celo
ogrediu
aliquid qu
ubetis
ndās
ab uno d
cta Ljub
iplina r
ero, de qu
em amitt
em laci
seg libri
at anīs
religio
s. Col. 1. 1
z octo m
rincipali
, ira, cen
es, 1. pa
c auarit
icii acci
quo res
tam obli
s Per mo
ter mela
p

ORATIONE GRAD. XXVIII. 292

os. S. angelos vbi illuminat⁹ est: Erat enim princeps quidam inter illos, hunc rogauit quid in Christo erat ante assumptā visibilē carnē: sed princeps ille angelorum cum nec docere potuit, nec permittebatur. Orabat secundo ut quomodo nūc esset Verbum vel Christ⁹ diceret: respondit princeps: in propriis & nō in istis. Tertio rogat quis staret & federet ad dexterā, audiuit: Impossible est insinuari hoc per aures. Ultimo affectu desiderio rogauit ut ad eā proueheretur perfectionem, in qua videret Verbum diuinū sicuti est, & responsū est ei: non esse illud hominis, priusquā corpus mortale absorberetur à vita, & imperfectio corruptionis fieret perfecta pīgē Spiritus. S. qui consumit omnē misericordiam.

An autem hic raptus in corpore factus sit vel extra corp⁹ dicit se nescire.

10 De solitudine fugaq; homiū B. Arsenij vide in vītis Patrum parte 2. §. 180 & 181.

De oratione virtutum matre, Gradus XXVIII.

Oratio in qualitate quidem sua coniunctio atque unitio est, hominis videlicet & dei, secundum actionem vero constantia¹ mundi ornatus collectio, reconciliatio dei, lachrymarum mater, eorumque; item filia, peccatorum propitiatio tentationum pons, tribulationum interpositus pānes, bellorum confractio, angelorum opus, incorporearū omnium virtutū cibus, futura lētitia, infinita operatio, virtutum fons gratiarū ministra, profectus inuisibilis, nutrimentum animae, mentis illuminatio, desperationis amputatio, spei demonstratio, tristitiae solutio, monachorum diuinitiae, solitiorum thesaurus, irae minuto, speculum profectus, mensurarum indicium, status insinuatio, futurorum reuelatio, clementiae significatio. Oratio eis qui recitare orant, curia & iudicium & tribunal do-

minar